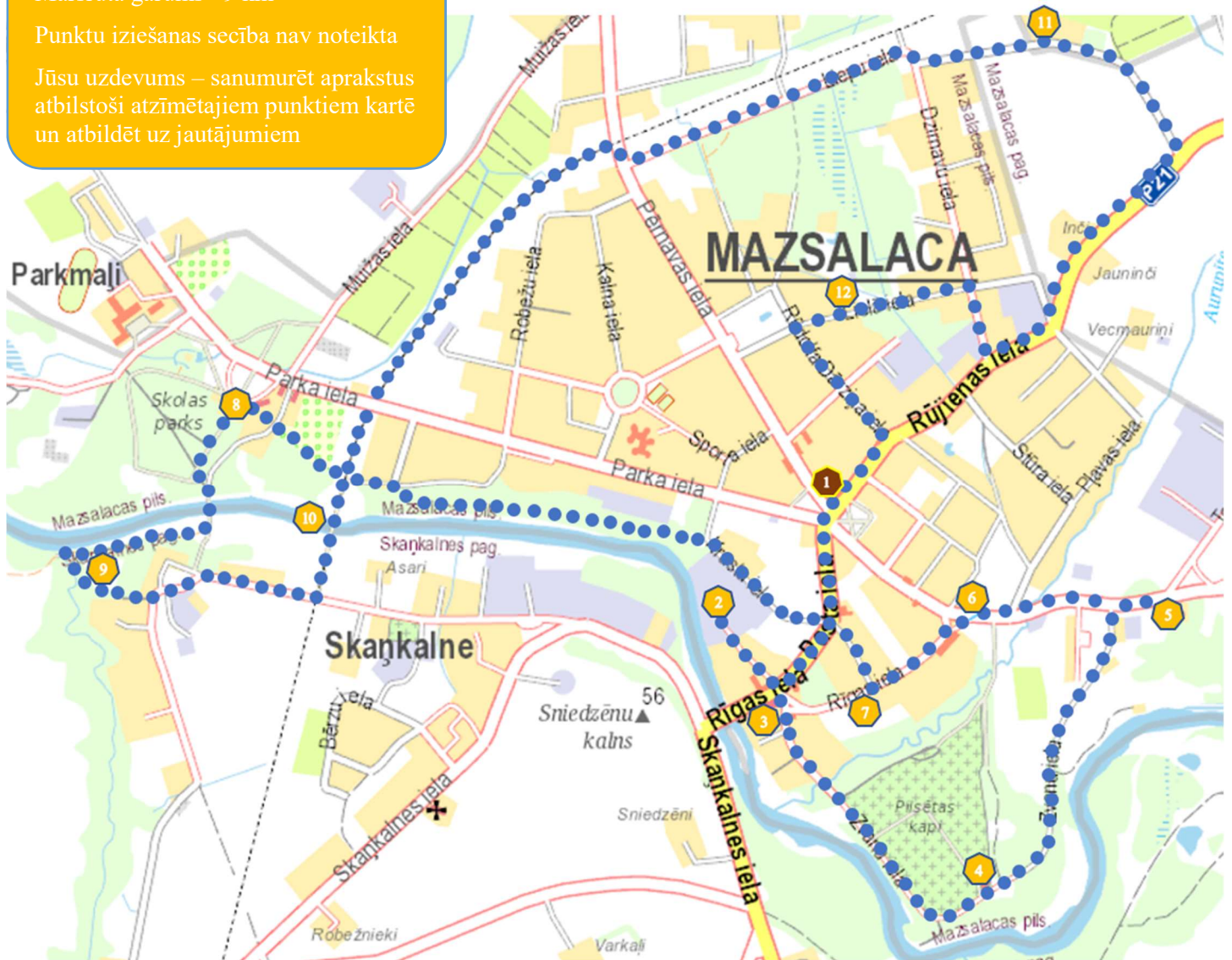

Uzdevumu maršruts "Izmet kādu likumu pa Mazsalacu!"

Maršruta garums ~9 km

Punktu iziešanas secība nav noteikta

Jūsu uzdevums – sanumurēt aprakstus atbilstoši atzīmētajiem punktiem kartē un atbildēt uz jautājumiem

Mazsalacas novada TIC

TIC kopš 2014. gada atrodas Mazsalacas novada Kultūras centra aizbildniecībā un tā galvenais uzdevums ir sniegt tūrisma informāciju gan novada iedzīvotājiem, gan arī novada viesiem.

1

Prāmja jeb Āža krogs

Kroga ēka un pārceltuve pār Salacu darbojās jau kopš 17. gs. – lai tiktu pār Salacu, bija jāmaksā pārcelšanās nauda. Sākotnēji krogs bijis celts no koka, taču pēc ugunsgrēka ap 1900. gadu tas ticis pārbūvēts kā stingra akmens būve un tajā atradusies tējnīca un viesnīca.

Jautājums: Kurā gadā Mazsalacā uzcēla pirmo tiltu pār Salacu?

Atbilde:

5

Pretī 5. pieminekli I Pasaules karā un Latvijas atbrīvošanas cīņās kritušajiem luterāņu draudzes locekļiem ar ozolu birzīti (Varoņu birzs) ap to – sākotnēji iestādīti 102 ozoliņi, katrs no tiem simbolizēja vienu kritušo karavīru. Ar laiku gan to ir palicis mazāk.

Sv. Annas luterāņu baznīca

Celta jau tālajā 14.gs. kā Rūjienas baznīcas filiāle un tolaik dēvēta Sv. Marijas vārdā. 16. gs. beigās, kad visu Eiropu pāršalca luterisms, arī šeit vācu muižnieki pārņēma jauno ticību un piesaistīja tai latviešus, tādējādi Sv. Marijas baznīcu pārdēvējot par Sv. Annas luterāņu baznīcu. Mūdienu baznīcas izskats veidojies 19. gs. beigās, kad uzcelts stalts ķieģeļu dievnams, un 20. gs. sākumā, kad uzcelts jauns 60 m augsts tornis – daļa no 14.gs. celtās baznīcas tika atstāta kā altāra daļa.

Jautājums: Kādas konfesijas pārstāvjiem sākotnēji celta šī baznīca?

Atbilde:

11

Lībiešu estrāde

Atrodas lībiešu senču pilskalnā, no kura arī cēlies vecais Mazsalacas nosaukums "pils Salacas krastā". Pilskalna pakājē atrodas lībiešu upurāla.

Jautājums: Kāds ir Mazsalacas pilsētas senais nosaukums?

Atbilde:

12

Bijusī tekstilfabrika

Ēkās, kas kopš 20. gs. 90. gadiem stāv pamestas, agrākos laikos noritēja liela rosība – tā bija plaša lina pārstrādes fabrika, kuras ražojumus patērēja ne tikai Latvijā, bet arī citās Padomju republikās, kā arī eksportēja ārpus Padomju Savienības. Fabrikas dzīve sākās 1864. gadā kā mazam koka namiņam, ko barons uzcēla kažokādu mītuves vajadzībām, savukārt jau pēc gadsimta tā spēja dot darbu vairāk kā 500 darbinieku.

Jautājums: Kas bija galvenā fabrikas produkcija pēckara gados?

Atbilde:

Mazsalacas kapliča

Mazsalacā kapsētu izveidoja 1773. gadā puskilometra attālumā no baznīcas, Salacas krastā. Tās teritorija vairākkārt paplašināta. Tajā atrodas divas kapličas, no kurām viena tiek izmantota vēl mūsdienās. Mazsalacas kapos guldītas vairākas ievērojamas Latvijas un Mazsalacas novada personas, kā piemēram, kapteinis Paulis Zolts, kokgriezējs Valters Hirte.

Jautājums: Kā sauca Krievijas ķeizarieni, kas aizliedza mirušos apbedīt baznīcā un tās pagalmā, kā tas bija pierasts līdz 18. gs. vidum?

Atbilde:

Dzelzceļa tilts

1936. gadā tiek uzsākta dzelzceļa tilta būvniecība, dzelzceļa līnija tiek atklāta un pirmais vilciens Mazsalacā ieripo 1937. gada 9. oktobrī. 1944. gadā tilts tiek uzspridzināts, kad, ienākot padomju karaspēkam, vācieši atkāpjas. To atjaunoja tikai 1977. gadā, taču jau 1996. gadā “Latvijas Dzelzceļš” satiksmi slēdza.

Jautājums: Cik gadus darbojās dzelzceļa satiksme caur Mazsalacu?

Atbilde:

Dauguļu aptieka

Lielākais no pirmajiem Mazsalacas namiem, kurus uzcēla laikā no 1865. līdz 1867. gadam. Jau sākotnēji celts kā aptieka, arī šobrīd namā darbojas aptieka. Otrpus ceļam Mazsalacas pagastnams (Rīgas iela 4), kas būvēts ap to pašu laiku.

Jautājums: Kas ir mājas sākotnējais īpašnieks?

Atbilde:

Mazsalacas baptistu baznīca

Baznīcu projektēja arhitekts Elīna Ligate no Valmieras. 1939. gada 20. augustā svinīgi baznīcas pamatos tika iemūrēta dokumentu kapsula. Nākošā gada 6. oktobrī notika pirmais Dievkalpojums jaunuzceltā baznīcā.

Jautājums: Kas bija Mazsalacas baptistu draudzes pirmais mācītājs?

Atbilde:

Ceļā no 8. uz 9.

Trošu jeb Līgojošais tilts savieno Mazsalacas pilsētu ar Skaņkalnes pagastu.

Valtenbergu muiža

Pirmās rakstiskās ziņas par Mazsalacas muižas izveidošanos ir saglabājušās no 1528. gada. Muižas īpašnieki laika gaitā mainījušies, taču nosaukums cēlies no muižas īpašnieka Falkenberga uzvārda, kas ticis latviskots uz Valtenberga. 1905. gada decembrī Valtenbergu muiža tiek nodedzināta, vēlāk to atjauno skolas vajadzībām. 2014. gadā Mazsalacas vidusskola pilnībā pāriet uz jauno skolas ēku. No 2015. gada šeit atrodas Mazsalacas novada muzejs.

Jautājums: Kurā gadā Mazsalacas vidusskola (tolaik – ģimnāzija) pāriet uz Valtenbergu muižu?

Atbilde:

Pa ceļam no 3. uz 4.

Ceļa labajā pusē atrodas Latvijas Brīvības cīņās kritušo Igaņu karavīru brāļu kapi.

Raganas skola

1861. gadā barons uzdāvināja skolai zemi, uz tās uzcēla skolu, kas savu nosaukumu Raganskola ieguvusi no tās tuvumā esošā dīķa ar lielu akmeni vidū. Nostāsts vēsta, ka naktīs uguņi spīguļojot, jo raganas mazgājot veļu. Skolas ēka vairākkārt ir celta no jauna, jo iepriekšējās skolas ēkas ir cietušas ugunsgrēkos. Mūsdienās redzamā Raganas skolas ēka ir iesvētīta 1910. gadā.

Jautājums: Kura pēc kārtas ir mūsdienās redzamā skolas ēka?

Atbilde:

Ores māja

Šī ēka ir ievērojama ar to, ka tajā tika likti pamati Mazsalacas vidusskolai. Šī ēka tika uzcelta 1880. gadā, kad muižas pavārs Ore no barona nopērk zemes gabalu. Pēc desmit gadiem šajā ēkā Marija Ore (muižas pavāra meita) nodibina privāto elementārskolu. Vēlāk (1917. gadā) tiek nodibināta Skolu biedrība un 1918. gadā Ores namā tiek atvērta pirmā vidusskolas klase.

Jautājums: Kas ir Mazsalacas vidusskolas pirmais direktors?

Atbilde:

Ceļā no 7. uz 8.

Maršruts iet pa Kungu celiņiem, kas ir brīnišķīga pastaigu vieta – taka izveidota jau barona laikos gar Salacas stāvkraustu. Taka sākas aiz 2. un beidzas pie 8.

Rezultāts:

Punkti par komentāru numurēšanu: _____

Punkti par jautājumiem: _____

Punkti kopā: _____

